

3. Панкіна Г.В. *О подготовке кадров метрологов. [електронний ресурс].*
Режим доступу:
http://www.metrol.exporprom.ru/archive/2016/Report2016/17_may/2016_17may_Pankina.pdf.
4. Dignen B. *Facilitation: Bringing out the best / B. Dignen // Business Spotlight.*
– 2008. – № 1. – P. 50–56.
5. Галицян О.А. *Сутність і структура педагогічної фасилітації вчителя [електронний ресурс].* Режим доступу:
<http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/9/statti/galican.htm>.

УДК 004.588+378.147

Нестор Думанський

Національний університет «Львівська політехніка»

ОЦІНКА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СЕРЕДОВИЩІ СИСТЕМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

© Нестор Думанський, 2016

Розглянуто основні принципи підвищення ефективності формування навчально-методичного забезпечення на основі рейтингових оцінок викладачів на основі віртуальних навчальних середовищ.

Ключові слова: дистанційна освіта, навчальні матеріали, рейтинг викладача.

Considered the basic principles of efficiency formation teaching and educational materials based on ratings of teachers in virtual learning environments.

Keywords: distance education, educational materials, teacher rating.

Вже давно стало очевидним, що сучасне суспільство знаходиться в новій епісі бурхливого розвитку інформаційних технологій. Майже усі процеси існування і буття людини «технізуються» та «інформатизуються», що зумовлює виникнення концепції «інформаційного суспільства». І хоча така концепція вже давно використовується у розвинених країнах – в Україні на неї дивляться з певним острахом. Однією з частин інформаційного суспільства є дистанційна освіта (електронне навчання), яка вже давно почала впроваджуватись в різних вишах України, але досі не досягла рівня закордонних аналогів.

Рівень якості освіти в переважній своїй більшості залежить від якості викладу навчального матеріалу. Відповідно, не є виключенням і дистанційна

освіта, в якій більшість знань студент отримує від самостійного засвоєння навчального матеріалу. Вплив викладача, в дистанційній освіті, мінімальний і зводиться до відповідей на питання студентів, які, переважно, соромляться щось запитувати. Відповідно, якість дистанційного навчання в основному залежить від якості методичного забезпечення.

З врахуванням вищесказаного, методичне забезпечення електронного навчання повинно бути більш деталізоване в плані подачі та наповнення навчально-методичного матеріалу. Тобто, викладач повинен підходити до формування навчальних матеріалів для дистанційних курсів як до основного матеріалу навчання, а не як до допоміжних засобів засвоєння лекцій. Формально це повинен бути значно більше деталізований конспект лекцій з додатковим описом прикладів, деталізацією складного матеріалу, відео-супроводом і т.д.

Враховуючи рівень підготовки методичного забезпечення навчальної дисципліни у дистанційній освіті, можна говорити і про рейтинговий рівень самого викладача. Впровадження системи оцінки якісних показників викладача дистанційних курсів допоможе підвищити ефективність формування навчально-методичного забезпечення на основі рейтингових оцінок викладачів у віртуальних навчальних середовищах.

Така система допоможе реалізувати наступні функції [1].

1. Сформувати рейтинг викладача з точки зору участі у «спільноті» дистанційного навчання, на основі оцінок:
  - навчальних та наукових матеріалів;
  - відгуків про викладача;
  - відгуків самого викладача.
2. Стандартизувати дисципліни та предмети на основі обговорень та оцінок викладачів і студентів з врахуванням рекомендацій Міністерства освіти та науки України.
3. Сформувати стандартизований інтерактивний навчальний матеріал для дистанційної освіти.
4. Значно підвищити рівень дистанційної освіти та повернути довіру до вищої освіти в Україні.

Однією з важливих складових оцінки викладача є відгуки студентів, а їх позитивність залежить від авторитетності викладача. Такий підхід стосується денної форми навчання, а в дистанційній – це переноситься на «авторитетність» навчального матеріалу.

Згідно з Коломієць А. А.[2], формування авторитету викладача проходить кілька етапів: педагог – джерело інформації, педагог – референтна особа, педагог – авторитет. Трансформуємо ці етапи у формування авторитету навчально методичного матеріалу.

Найпершою сходинкою є навчальний матеріал як джерело інформації. Через свою роль (джерела та носія інформації) навчальні матеріали вже претендують на певний авторитет. Однак на цьому етапі студентам/учням важливий не сам спосіб подання, оформлення, а та інформація, яку вони можуть отримати. Тобто студенти оцінюють інформацію, яка міститься у навчальному матеріалі. Таке ставлення формується у студентів на початкових етапах навчальної діяльності. На даному етапі увага студентів зосереджена на можливості отримання чіткої доступної інформації, яка їм необхідна. На наступному етапі студентам важлива не просто певна інформація, їх цікавить думка викладача стосовно цієї інформації. І ця думка в режимі дистанційного навчання повинна бути сформована в методичному матеріалі у вигляді прикладів, пояснень, оформленні (виділенні) певних слів/фраз.

Найвищим рівнем педагогічної майстерності викладача є вміння виховати і навчити своїх вихованців таким чином, щоб вони перевершили своїми знаннями та вміннями самого викладача. А це можливо лише у випадку, коли викладач стає авторитетним для студента. На цій стадії викладач відкривається студентам як особистість. В очному спілкуванні завоювати авторитет набагато легше, ніж через навчальний матеріал. Але не потрібно вважати це недосяжною метою. Як приклад – багато авторів книг завоюють авторитетність своїх читачів без живого спілкування. В дистанційній освіті такими методами завоювання авторитету можуть бути відеоматеріали, що супроводжують навчальний матеріал. Це, не лише наочно допоможе студентам у вивченні дисципліни, а й покаже повагу викладача до слухачів дистанційних курсів. Авторитетні навчально-методичні матеріали допоможуть сформувати високий рівень викладу дисципліни у середовищі систем дистанційного навчання.

Література

1. Думанський Н. Оцінка роботи викладача у системі дистанційної освіти / Н.Думанський // *Інформація, комунікація, суспільство: Матеріали 5-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2016.* – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. – С.116-117.
2. Коломієць А. А. Авторитет викладача – одна з педагогічних умов формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів / А. А. Коломієць, К. І. Коцюбівська, А. В. Оларь // *Наукові записки*

[Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Психолого-педагогічні науки, 2013. – № 2. – С. 82-85.

УДК: 378.68

Ігор Колодій

Національний університет «Львівська політехніка»

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

© Ігор Колодій, 2016

Розкриваються теоретико-методологічні засади та сутність професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах засобами інформаційно-комунікаційних технологій, дається сутності.

Ключові слова: якість освіти; професійна підготовка; якість професійної підготовки фахівців; інформаційно-комунікаційні технології.

This scientific work described theoretical and methodological principles of a professional education at universities by information and communication technologies.

Keywords: quality of education, professional preparation, quality of professional preparation of specialists, informatively communicative technologies.

Процеси глобалізації та входження України у світовий економічний простір, сучасний вітчизняний ринок праці, зростання ролі інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ), їх проникнення в різні галузі господарства вносять суттєві зміни в загальний розвиток суспільства, економіки та освіти в Україні. Сьогодні пріоритетом системи вищої освіти є професійна підготовка фахівців (далі – ППФ), які орієнтовані не тільки на розвиток підприємливості та ініціативи, здатні до постійного професійного зростання та самовдосконалення, соціальної і професійної мобільності, але й швидко адаптуватися в інформаційному просторі, володіють сучасними методами і технологіями обробки інформації, пов'язаними зі специфікою організації інформаційних процесів у професійному середовищі. Це відображено в державних нормативних документах: Національній доктрині